

Правила
торгівлі на ринках м. Кривого Рогу

1. Загальні положення

1.1. Правила торгівлі на ринках м. Кривого Рогу (надалі – Правила) визначають вимоги до функціонування створених на території м. Кривого Рогу в установленому порядку таких видів ринків: ринків, агропродовольчих ринків, їх філій, мініринків, торговельних майданчиків і рядів, ринкових та торгово-сервісних комплексів усіх форм власності; організації оптового та роздрібного продажу на них сільгосппродуктів, продовольчих і непродовольчих товарів, худоби, тварин, кормів тощо, надання послуг з метою додержання ветеринарних, санітарних, протипожежних вимог, правил безпеки праці, прав споживачів і вимог у сфері податкових відносин.

1.2. Правила розроблено відповідно до Пункту 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», з урахуванням Правил торгівлі на ринках, затверджених Наказом Міністерств економіки та з питань європейської інтеграції України, внутрішніх справ України, Державної податкової адміністрації України, Державного комітету стандартизації, метрології та сертифікації України від 26 лютого 2002 року №57/188/84/105 (надалі – Правила торгівлі на ринках), Постанови Кабінету Міністрів України від 15 червня 2006 року №833 «Про затвердження Порядку провадження торговельної діяльності та правил торговельного обслуговування на ринку споживчих товарів», зі змінами, та інших нормативно-правових актів відповідно до чинного законодавства України.

2. Терміни, що використовуються в Правилах

2.1. Ринок - це суб'єкт господарювання, створений на відведеній за рішенням місцевого органу виконавчої влади чи органу місцевого самоврядування земельній ділянці і зареєстрований в установленому порядку, функціональними обов'язками якого є надання послуг та створення для продавців і покупців належних умов у процесі купівлі-продажу товарів за цінами, що складаються залежно від попиту і пропозицій (далі - ринок).

2.2. Торговельне місце – площа, відведена для розміщення необхідного для торгівлі інвентарю (вагів, лотків тощо) та здійснення продажу продукції з прилавків (столів), транспортних засобів, причепів, візків (у тому числі ручних), у контейнерах, кіосках, палатках тощо.

2.3. Інші терміни вживаються в значенні, наведеному в Законах України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», «Про ветеринарну медицину», «Про метрологію та метрологічну діяльність»,

«Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», «Про захист прав споживачів», інших законодавчих та нормативно-правових актах.

3. Класифікація ринків

3.1. Відповідно до методичних рекомендацій щодо базових моделей ринків з продажу продовольчих та непродовольчих товарів, затверджених Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 28 липня 2004 року №281, ринки за масштабом і потужністю поділяються на мініринки, середні та великі ринки. Показниками для такого поділу є показники потужності ринків: площа й число торговельних місць, обладнаних на них.

3.2. Мініринки – це ринки площею 0,1 – 0,3 га, що обслуговують окремі житлові мікрорайони 6 – 30 тис. осіб, з кількістю торговельних місць до 100 одиниць, і можуть об'єднувати кілька невеликих підприємств.

3.3. Середні ринки – це ринкові комплекси площею 0,3 – 0,9 га, що обслуговують окремі житлові райони на 30 – 100 тис. осіб або їх частину, та об'єднують велику кількість торговельних підприємств і об'єктів сфери послуг.

3.4. Великі ринки – це ринкові комплекси міського значення площею 0,9 – 3,0 га й більше, що обслуговують один або декілька житлових районів більше ніж на 100 тис. осіб. Вони об'єднують велику кількість торгово-побутових підприємств.

3.5. Філії ринків – несамотійні відокремлені підрозділи ринків, що підпорядковуються найближчим ринкам.

3.6. Торговельні майданчики – заощені чи заасфальтовані ділянки землі, облаштовані на територіях ринків або автономно, що зареєстровані в установленому порядку й призначені для індивідуальної торгівлі. Торговельні майданчики використовуються для продажу продукції та товарів з автомашин, візків, причепів і організації сезонних ярмарків, базарів.

3.7. Торговельні ряди – криті або відкриті прилавки (столи) чи об'єкти дрібнороздрібної торговельної мережі (кіоски, палатки, ларьки, павільйони тощо), розташовані на заощених або заасфальтованих ділянках територій ринків чи автономних територіях, відведених у встановленому порядку.

3.8. Ринкові комплекси – об'єкти ринкової торгівлі цілорічного використання (у капітальних будівлях) і сезонного використання (на відкритих майданчиках під навісами) з приміщеннями підприємств торгово-побутового призначення – роздрібної та оптової торгівлі, побутового обслуговування, закладів ресторанного господарства, готелів.

3.9. Торгово-сервісний комплекс – сукупність функціонально й організаційно взаємозв'язаних об'єктів торгівлі та послуг, зосереджених у єдиному архітектурному комплексі.

3.10. За ступенем господарської самотійності ринки поділяються на юридичні особи – самотійні суб'єкти господарювання та філії ринків – територіально відокремлені зони й майданчики для ведення власної діяльності під керівництвом основних ринків.

3.11. За конструкцією ринки можуть бути криті, павільйонного типу, відкриті й комбіновані.

3.12. До критих належать будівлі ринків різної поверховості, побудовані за типовим або індивідуальним проєктом.

3.13. Ринки павільйонного типу розміщуються в спеціально обладнаних некапітальних спорудах відносно невеликої місткості або спорудах з легких конструкцій.

3.14. Відкритий ринок – це належним чином облаштована відкрита територія або майданчик, на якому торгівля ведеться зі столів-прилавків, пунктів дрібнороздрібної торговельної мережі, автомобілів, візків (у тому числі ручних).

3.15. Спеціалізація або товарний профіль ринку залежить від основного асортименту продукції, що реалізується. За цією ознакою всі ринки поділяються на спеціалізовані й змішані.

3.16. Спеціалізовані й вузькоспеціалізовані ринки – це продовольчі, непродовольчі, автомобільні, фуражні, тваринні, квіткові та інші ринки.

3.17. Змішані ринки поєднують різні напрями товарної спеціалізації – продовольчо-речові, продовольчо-квіткові, худобо-фуражні тощо.

3.18. За сезонністю ведення ринкового торгу та часом діяльності ринки поділяються на:

3.18.1 постійно діючі, що функціонують безперервно протягом року;

3.18.2 сезонні, що діють у сезон виробництва продукції, яка реалізується, або відповідно до певних кліматичних умов;

3.18.3 одноразові ярмарки-базари – одномоментні комерційно-торговельні заходи, що носять тематичний характер і поєднуються з виїзною торгівлею товаровиробників і представників різних торговельних систем.

3.19. За режимом роботи відповідно до спеціалізації, місцезнаходження, рівня розвитку матеріально-технічної бази й ступеня благоустрою ринки поділяються на щоденні, такі, що працюють з одним, двома вихідними днями, та такі, що працюють кілька (один – чотири) днів на тиждень.

3.20. За видами економічної діяльності ринки поділяються на оптової та роздрібної торгівлі.

3.21. Об'єкти торгівлі, що функціонують як гіпер-, супер-, мінімаркети, торговельні центри, універмаги, універсами, магазини, крамниці, є відокремленими капітальними спорудами та мають окрему поштову адресу, до ринків не належать.

4. Основні завдання функціонування ринків

4.1. У ринку мають бути правові підстави щодо користування земельною ділянкою та об'єктами нерухомого майна, розміщеними на ній. Нерухоме майно ринку, щодо якого проводиться державна реєстрація речових прав, має бути зареєстровано в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

4.2. Початок роботи новостворених ринків, початок використання суб'єктом господарювання об'єктів нерухомості відповідно до статті 57 Кодексу цивільного захисту України здійснюються на підставі декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки (надалі – декларація).

4.3. Суб'єкт господарювання відповідно до законодавства проводить господарську діяльність на підставі чинних документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності та зобов'язаний:

4.3.1 отримувати експлуатаційний дозвіл або реєструвати потужності агропродовольчого ринку у випадках, передбачених Законом України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

4.3.2 розробляти, вводити в дію та застосовувати постійно діючі процедури, що засновані на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю в критичних точках.

4.4. Ринок незалежно від форми власності та організаційно-правової форми керується в діяльності чинним законодавством України, Правилами, нормативними актами органів державної влади й місцевого самоврядування, ухваленими в межах їх компетенції.

4.5. Організація місцевих ринків, сприяння розвитку всіх форм торгівлі, а також здійснення відповідно до законодавства контролю за належною експлуатацією та організацією обслуговування населення на ринках, за технічним станом, використанням і утриманням об'єктів нерухомого майна всіх форм власності, за належними безпечними й здоровими умовами праці на ринках та дотриманням Правил здійснюється виконавчими комітетами міської ради та районних у місті рад відповідно до обсягу і меж наданих повноважень.

4.6. Управління ринками, у разі якщо вони перебуватимуть у комунальній власності Криворізької міської територіальної громади, забезпечення їх належного утримання й ефективної експлуатації, необхідного рівня та якості послуг населенню і встановлення режиму їх роботи здійснюються виконавчими комітетами міської ради та районних у місті рад.

4.7. Територія ринку має бути розташована на відокремленій та відгородженій від проїжджої частини, житлового і комунального секторів ділянці землі, мати зручне сполучення громадського транспорту загального користування, підземні чи наземні переходи для пішоходів, стоянки, парковки для транспортних засобів відвідувачів, безпечні для руху пішоходів входи й виходи, штучне освітлення території ринку, автостоянок, парковок та під'їздів, радіовузол або гучномовець (на ринках з кількістю торговельних місць більше 250), електро- та водопостачання, водовідведення, туалет, облаштовані контейнерами для збирання відходів і сміття майданчики, урни тощо.

4.8. Під'їзні шляхи, дороги, доріжки для пішоходів, розвантажувальні майданчики мають бути забезпечені твердим рівним покриттям, легкодоступним для миття та дезінфекції, зливовою каналізацією для відведення атмосферних, талих вод і вод від змиву майданчиків.

4.9. На території ринку обладнують умивальники, місця для миття торговельного інвентарю, фруктів, овочів. Вода, що використовується для

господарсько-побутових і питних потреб, має відповідати вимогам, установленим до води питної.

4.10. Для збирання побутових та харчових відходів на території ринку розміщують закриті контейнери, сконструйовані таким чином, щоб забезпечити максимальний рівень захисту та їх дезінфекцію.

4.11. Дезінфекція проводиться дезінфекційними засобами, зареєстрованими відповідно до вимог чинного законодавства. Робота ринків не може погіршувати санітарний та екологічний стан місцевості й негативно впливати на умови проживання населення.

4.12. Вхід на ринки безоплатний.

4.13. Облаштування та утримання територій ринків має відповідати вимогам Закону України «Про систему громадського здоров'я», Наказу Міністерства внутрішніх справ України від 06 червня 2017 року № 470 «Про затвердження Правил пожежної безпеки на ринках України»; державних санітарних норм і правил утримання територій населених місць, нормативних актів у галузі пожежної, техногенної безпеки й цивільного захисту, будівельних норм, державних стандартів.

5. Організація торгівельної діяльності на ринку

5.1. Торгівлю на ринках можуть здійснювати фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, суб'єкти підприємницької діяльності, а також юридичні особи незалежно від форм власності (надалі - продавці).

5.2 Суб'єкти господарювання зобов'язані виконувати вимоги Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів», здійснювати медико-санітарні заходи, приписи, розпорядження посадових осіб органів виконавчої влади, що здійснюють державний нагляд (контроль) у сферах господарської діяльності.

5.3. Особи, винні в порушенні Правил, несуть відповідальність згідно із законодавством.

5.4. Суб'єкти господарювання забезпечують проведення профілактичних дезінфекційних заходів у виробничих та інших приміщеннях (будівлях) і на земельних ділянках, що належать їм на праві власності чи надані в користування, здійснюють інші заходи з метою обмеження популяції гризунів і комах у таких приміщеннях (будівлях) і на земельних ділянках.

5.5. Інформація, що розміщується на ринку та в об'єкті бізнесу, має бути актуальною та надаватися відповідно до норм Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

5.6. На центральному вході до ринку розміщується вивіска із зазначенням повної назви ринку та його власника, спеціалізації ринку, режиму роботи, графічно виконаний план території з позначенням усіх стаціонарних об'єктів ринку (обов'язково лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, павільйонів, кіосків, палаток, торговельних рядів; місць розташування автотранспорту,

пішохідних і транспортних маршрутів, розміщення пожежних гідрантів, кількість в'їздів та виїздів, у тому числі аварійний, наявність та кількість первинних засобів пожежогасіння).

5.7. У господарській зоні розташовують майданчики, споруди господарського призначення для зберігання обладнання, прибирального інвентарю, матеріалів, дезінфекційних засобів, тари, контейнери для відходів, громадські санітарні вузли тощо.

5.8. Для зберігання особистих речей персоналу ринку обладнують гардероби, а для зберігання торговельного інвентарю виділяється спеціальне приміщення.

5.9. На видному доступному для огляду місці встановлюється стенд із розміщенням на ньому:

5.9.1 інформації щодо суб'єкта господарювання, який організовує ринкову торгівлю;

5.9.2 Правил торгівлі на ринках м. Кривого Рогу;

5.9.3 Закону України «Про захист прав споживачів»;

5.9.4 Наказу Міністерства аграрної політики та продовольства України від 19 квітня 2024 року №1279 «Про затвердження Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків» (надалі – Гігієнічні вимоги);

5.9.5 нормативно-правових актів щодо застосування реєстраторів розрахункових операцій при сплаті тарифів за послуги ринків;

5.9.6 інформації про розмір тарифів на послуги ринку;

5.9.7 інформації про адресу й номери телефонів органів, що забезпечують державний захист прав споживачів, здійснюють державний контроль і нагляд за якістю та безпекою товарів, засобів вимірювальної техніки, до яких можна звернутися з питань сертифікації продукції та повірки засобів вимірювальної техніки, місцезнаходження і телефон суб'єкта господарювання, що організував ринкову торгівлю, тощо.

5.10. Реконструкція (переобладнання, модернізація) та закриття ринку здійснюються в установленому порядку за умови забезпечення підприємців іншими торговельними місцями.

5.11. Суб'єкт господарювання за рік до початку проведення робіт із реконструкції (переобладнання, модернізації) та закриття ринку повідомляє про це підприємців, які проводять торговельну діяльність на території ринку, та надає до виконкому районної в місті ради за місцем розташування ринку заяву про забезпечення таких підприємців іншими торговельними місцями.

5.12. Для потреб і зручностей продавців та покупців на території ринку або поруч можуть відкриватися магазини, заклади ресторанного господарства, побутового обслуговування, телефонного зв'язку, каси продажу квитків на транспорт, готелі, пункти обміну валюти, медичної допомоги, охорони правопорядку.

5.13. Реалізація сільгосппродуктів, продовольчих, непродовольчих товарів, живої худоби, птиці, кормів, домашніх тварин, декоративних птахів, акваріумних риб, посадкового матеріалу плодово-ягідних культур, овочевої та квіткової розсади, живих садових квітів, насіння овочевих культур і квітів

проводиться на спеціалізованих ринках чи спеціально виділених рядах (секціях) змішаних ринків з обов'язковим дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері господарської діяльності.

5.14. На території відкритого ринку, у критих ринках та павільйонах, де реалізуються продукти рослинного й тваринного походження, мають бути обладнані спеціалізовані зони з продажу окремих видів продукції: овочів і фруктів, м'яса й битої птиці, яєць, молочних продуктів, риби, меду, олії тощо.

5.15. Територія ринку розмежовується на торговельну та господарську зони. Усі торговельні місця позначаються номерами.

5.16. Розташування торговельних місць, торговельно-технологічного обладнання має бути зручним для здійснення торгівлі, відповідати Гігієнічним вимогам, пожежної безпеки на ринках України та безпечним умовам праці, забезпечувати вільний прохід покупців та належну культуру обслуговування.

5.17. Робоче місце продавця має бути належним чином обладнано (криті або відкриті столи, прилавки), мати площу для викладки й зберігання запасів товарів тощо.

5.18. Торговельні місця з реалізації молочних, м'ясних, рибних продуктів, а також харчових продуктів, які через мікробіологічні властивості є такими, що швидко псуються, облаштовуються холодильним обладнанням, яке дозволяє забезпечити відповідні температурні режими зберігання та здійснювати контроль за ними.

5.19. Розмір торговельного місця визначається адміністрацією ринку та відображається в плані-схемі ринку під час реалізації товарів (наданні послуг):

5.19.1 з транспортного засобу, причепа, візка (у тому числі ручного), у магазині, контейнері, кіоску, палатці, що вимірюється у квадратних метрах;

5.19.2 з прилавків (відкритих і критих столів), що вимірюється в погонних метрах.

5.20. Місця для продажу продукції (товарів) з транспортних засобів виділяються на спеціально облаштованих та розмічених майданчиках таким чином, щоб не створювати небезпеки для покупців (пішоходів).

5.21. Продаж продовольчих і непродовольчих товарів здійснюється в окремих зонах цих майданчиків згідно із затвердженою адміністрацією ринку схемою дислокації торговельних місць.

5.22. У відведених місцях торгівлі пересування транспортних засобів дозволяється лише до початку торгівлі та після її завершення.

5.23. Використання транспортних стоянок, парковок для продажу товарів не допускається.

5.24. Спеціалізовані зони мають бути обладнані інформацією про їх призначення. Ряди прилавків (столів) та торговельні місця обов'язково нумеруються.

5.25. Продавцям забороняється використовувати торговельні місця в спеціальних зонах для продажу інших видів продукції.

5.26. Адміністрація ринку при розробці проєкту його планування повинна передбачити спеціальні зони й обладнати їх необхідним устаткуванням для

примірки покупцями одягу та взуття. Користування примірочними є безкоштовним.

5.27. Для продажу товарів, що були в користуванні, відводяться спеціальні місця.

5.28. На торговельному місці продавця – юридичної особи установлюється табличка із зазначенням назви, унікального ідентифікаційного номеру юридичної особи в Єдиному державному реєстрі підприємств та організацій України, місцезнаходження та номера телефона суб'єкта господарювання, що організував торгівлю, прізвища, імені й по батькові продавця, а також його фото (додаток 1); у разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, розміщується копія ліцензії (за наявності) чи рішення органу ліцензування про видачу ліцензії або інформації про дату та номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії чи інформації, що містить посилання на офіційний вебсайт органу ліцензування, на якому розміщено рішення про видачу ліцензії такому ліцензіату, чи ліцензійний реєстр.

5.29. На торговельному місці продавця – фізичної особи (підприємця) установлюється табличка із зазначенням його прізвища, імені та по батькові, дати й номера запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань та назви органу, що здійснив цю реєстрацію, прізвища, імені, по батькові продавця, а також його фотографія (додаток 2) та є в наявності документи дозвільного характеру на право здійснення господарської діяльності в разі здійснення господарської діяльності, що підлягає ліцензуванню, – копія ліцензії (за наявності) чи рішення органу ліцензування про видачу ліцензії або інформації про дату та номер рішення органу ліцензування про видачу ліцензії чи інформації, що містить посилання на офіційний вебсайт органу ліцензування, на якому розміщено рішення про видачу ліцензії такому ліцензіату, чи ліцензійний реєстр.

5.30. Продавець повинен мати:

5.30.1 копію паспорта;

5.30.2 трудову угоду (наказ) між фізичною особою-підприємцем (юридичною особою) та найманим працівником, повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України. Працівник не може бути допущений до роботи без укладення трудового договору, оформленого наказом чи розпорядженням роботодавця;

5.30.3 документи про сплату податків і тарифів за послуги ринку;

5.30.4 належним чином оформлену особисту медичну книжку в разі продажу продовольчих товарів;

5.30.5 документи, що підтверджують якість і безпеку продукції, забезпечують її простежуваність та результати випробувань (досліджень) акредитованої лабораторії, розташованої на ринку (експертні висновки);

5.30.6 у разі реалізації плодоовочевої продукції, документ, у якому зазначено кількісний показник нітратів та пестицидів, а для тропічних плодів –

копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю;

5.30.7 висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи ринку про відповідність якості продуктів харчування;

5.30.8 розрахункові документи.

5.31. На фізичних осіб – сільгоспвиробників не розповсюджуються вимоги щодо встановлення таблички.

5.32. У разі використання торговельного місця на умовах оренди, у продавця має бути копія договору оренди з адміністрацією ринку, а на умовах суборенди – копія договору із суб'єктом господарювання (орендодавцем).

5.33. За згодою контролюючих органів проведення перевірок роботи суб'єктів господарювання, інших продавців, які здійснюють діяльність на території ринку, відбувається в присутності представників адміністрації ринку.

5.34. Під час проведення органами державного нагляду (контролю) разом з адміністрацією ринку перевірок роботи суб'єктів господарювання продавці повинні пред'явити зазначені документи.

6. Права та обов'язки адміністрації ринку

6.1. Адміністрація ринку при наданні продавцям торговельних місць на визначений термін укладає з ними договір оренди, у якому зазначає термін його дії, асортимент (вид) товарів, що реалізуються, розташування торговельного місця, умови оренди торговельного місця, розмір та порядок оплати за оренду майна, перелік послуг, що надає ринок, та їх вартість.

6.2. За окрему плату продавцям можуть надаватися такі послуги: бронювання торговельних місць, прокат торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, санітарного одягу, зберігання особистих речей і продукції в камерах схову, на складах і в холодильниках, зважування на товарних вагах, розрубка м'яса (рубачами м'яса ринку), інформаційні оголошення рекламного та довідкового характеру, забезпечення місцями в готелях, на автостоянках, парковках, за наявності їх на ринку, консультації спеціалістів, вантажно-розвантажувальні роботи й транспортні послуги, приймання для подальшого продажу сільгосппродуктів та інших товарів у бюро торгових послуг тощо.

6.3. За видані напрокат санітарний одяг, торговельний інвентар, обладнання вноситься заставна плата, облік цих операцій проводиться із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій. Розмір плати встановлюється адміністрацією ринку й не може перевищувати вартості виданих напрокат речей у цінах на момент їх видачі.

6.4. Заставна плата повертається платнику після повернення в робочому стані взятих напрокат інвентарю, санітарного одягу та інших предметів.

6.5. У разі втрати взятих напрокат речей або їх псування, продавець відшкодовує суб'єкту господарювання завданий збиток з урахуванням унесеної заставної плати.

6.6. Тарифи на послуги ринку, що пов'язані із забезпеченням діяльності ринкового господарства, установлюються адміністрацією ринку відповідно до чинного законодавства.

6.7. У разі, коли підприємець провадить торговельну діяльність, суб'єкт господарювання за наявності в нього можливостей за заявою такого підприємця укладає з ним договір оренди торговельного місця.

6.8. Суб'єкт господарювання забезпечує створення та ведення реєстру укладених договорів оренди й суборенди торговельних місць і присвоює кожному такому місцю порядковий номер (цифрами).

6.9. У разі укладення договору суборенди, підприємець письмово в п'ятиденний термін повідомляє про це суб'єкта господарювання. Надання торговельного місця в суборенду не може бути підставою для збільшення суб'єктом господарювання розміру орендної плати.

6.10. При укладанні договорів оренди на 3 й більше торговельних місць адміністрація ринку враховує наявність трудової угоди (наказу) між фізичною особою-підприємцем (юридичною особою) та найманим працівником, повідомлення центрального органу виконавчої влади з питань забезпечення формування та реалізації державної політики з адміністрування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування про прийняття працівника на роботу в порядку, установленому Кабінетом Міністрів України.

6.11. У разі надходження на ринок продукції в кількості, що перевищує технічні можливості ринку щодо її розміщення, диспетчер (інша відповідальна особа) ринку зобов'язаний повідомити про це адміністрацію ринку. Адміністрація ринку повинна сприяти розміщенню продукції для продажу на інших ринках.

6.12. Адміністрація ринку повинна забезпечувати централізоване прання санітарного та спеціального одягу, миття та дезінфекцію торговельного інвентарю, обладнання, засобів вимірювальної техніки, що надаються продавцям. Інформація про санітарні дні з прибирання території, приміщень, обладнання та інвентарю має розміщуватися на видному місці при вході на ринок та в приміщенні адміністрації.

6.13. Територію ринку прибирають щоденно після закінчення торгівлі з обов'язковим у теплу пору року поливанням (миттям) усієї території. Узимку проїзди й проходи систематично очищають від снігу та льоду.

6.14. Поточне прибирання ринку проводиться з установленною адміністрацією ринку періодичністю так, щоб протягом усього дня запобігти забрудненню харчових продуктів.

6.15. Не рідше разу на місяць проводиться санітарний день, у який на території ринку, у критих та торговельних павільйонах, критих і відкритих рядах проводиться ретельне прибирання, дезінфекція місць торгівлі, торговельного інвентарю, обладнання.

6.16. Щорічно до початку весняно-літнього сезону проводиться необхідний ремонт приміщень ринку та акредитованої лабораторії, обладнання, торговельно-технологічного устаткування тощо.

6.17. Усі працівники ринку повинні бути одягнуті в одяг, що відповідає санітарним вимогам, а контролери повинні мати спеціальний одяг з позначкою «контролер».

6.18. Обов'язковому медичному обстеженню підлягають:

6.18.1. адміністрація та персонал продовольчих ринків (крім осіб, які не мають контакту з продукцією, яка зберігається та реалізується);

6.18.2 продавці молокопродуктів та готової до вживання харчової продукції власного виробництва, товарів дитячого асортименту;

6.18.3 продавці, що реалізують на ринках харчові продукти промислового виробництва;

6.18.4 працівники продовольчих складів, холодильників;

6.18.5 слюсарі, електромонтери та інші працівники, зайняті ремонтом торговельного й холодильного обладнання.

6.18.6 Результати медичного обстеження заносяться в особисті медичні книжки встановленого зразка осіб, визначених пунктом 6.18, відповідно до Наказу Міністерства охорони здоров'я України від 23 липня 2002 року №280 «Щодо організації проведення обов'язкових профілактичних медичних оглядів працівників окремих професій, виробництв і організацій, діяльність яких пов'язана з обслуговуванням населення і може призвести до поширення інфекційних хвороб».

6.19. Ринок може мати журнал реєстрації перевірок установленого зразка.

6.20. Адміністрація ринку зобов'язана:

6.20.1 підтримувати територію ринку в належному санітарно-технічному й протипожежному стані, забезпечувати розвиток матеріально-технічної бази ринку, оснащувати його необхідним обладнанням та інвентарем, засобами вимірювальної техніки;

6.20.2 дотримуватися затвердженого режиму роботи ринку;

6.20.3 забезпечувати продавців на ринку торговельними місцями за профілем торгівлі, спеціальним одягом залежно від виду харчової продукції, що реалізується, засобами вимірювальної техніки згідно з кількістю торговельних місць, що надаються для фізичних та юридичних осіб, які здійснюють реалізацію продовольчих товарів, і торговельним інвентарем, зберігання харчової продукції на складах, у холодильниках та інших приміщеннях ринку відповідно до санітарних норм і правил, табличками, що встановлюються на торговельному місці продавця згідно з додатками 1, 2;

6.20.4 організовувати безпечний та безперешкодний рух людей і транспортних засобів, здійснювати контроль паркування транспортних засобів на території ринку;

6.20.5 забезпечити належні умови для роботи акредитованої лабораторії, зокрема шляхом надання в користування службових приміщень, забезпечених опаленням, електропостачанням, вентиляцією, водопостачанням та водовідведенням;

6.20.6 систематично організовувати ярмарки із широким залученням безпосередніх виробників сільгосппродукції та продуктів харчування;

6.20.7 не допускати до продажу товарів, що заборонені;

6.20.8 не допускати використання засобів вимірювальної техніки, що не пройшли технічний регламент засобів вимірювальної техніки;

6.20.9 не допускати до продажу продукцію без документів, що не відповідає параметрам безпеки, у тому числі ветеринарно-санітарної експертизи;

6.20.10 надавати продавцям і покупцям інформацію щодо вимог цих Правил, Гігієнічних вимог до агропродовольчих ринків, Правил пожежної безпеки на ринках України тощо (стенди, радіо, листівки);

6.20.11 установити на доступному місці достатню кількість контрольних вагів з відповідними інформаційними табличками та обов'язково зазначити їх місцезнаходження на графічно виконаному плані території ринку;

6.20.12 здійснювати контроль за використанням продавцями торговельних місць за призначенням;

6.20.13 забезпечувати дотримання продавцями правил торгівлі продовольчими й непродовольчими товарами;

6.20.14 забезпечувати наявність особистих медичних книжок у персоналу ринку;

6.20.15 забезпечувати організацію проведення навчань з питань гігієни персоналу та гігієнічних вимог до обігу харчових продуктів;

6.20.16 забезпечувати контроль за дотриманням умов, що запобігають забрудненню харчових продуктів та виключають спільне зберігання неперероблених і перероблених, заморожених та охолоджених харчових продуктів, свіжих харчових продуктів рослинного походження із соленими, квашеними, маринованими харчовими продуктами, харчових і нехарчових продуктів;

6.20.17 забезпечувати утилізацію або знищення харчових продуктів, визнаних за результатами випробувань (досліджень) акредитованої лабораторії, розташованої на ринку, непридатними для споживання людиною, що становлять безпосередню загрозу (високий ризик) для здоров'я людини;

6.20.18 забезпечувати дотримання температурних режимів і умов зберігання харчових продуктів на складах, у холодильниках та в інших приміщеннях ринку;

6.20.19 дотримуватися гігієнічних вимог у місцях торгівлі в критих ринках, павільйонах і на відкритих площадках;

6.20.20 не допускати здійснення на території ринку незаконних операцій з обміну валют;

6.20.21 на ринках з кількістю торговельних місць до 100 одиниць організовувати консультативні пункти для розгляду звернень громадян;

6.20.22 забезпечувати поточне прибирання безперервно впродовж усього дня, за умови захищеності продукції (товарів) від забруднення та дотримання норм охорони праці, а після закінчення роботи ринку – належне очищення (з вологим прибиранням) та дезінфекцію всіх приміщень, торгових об'єктів і торговельних місць, прибирання ринку та прилеглої до нього території, постійне (щодобове) вивезення сміття із залученням спеціалізованих підприємств

відповідно до укладених з ними договорів на санітарну очистку прилеглої території;

6.20.23 забезпечувати відповідно до вимог чинного законодавства (Закон України «Про управління відходами») утримання в належному санітарному й технічному стані місць утворення та зберігання відходів. У разі утворення побутових відходів, укласти договір про надання послуги з управління побутовими відходами з виконавцем відповідної послуги та вносити плату за надання такої послуги відповідно до встановлених тарифів, дотримуватися правил техніки безпеки й пожежної безпеки в таких місцях;

6.20.24 забезпечувати приміщення, торгові об'єкти на території ринку, відкриту та прилеглу до нього територію необхідною кількістю урн відповідно до нормативних вимог;

6.20.25 щомісячно проводити дезінфекцію, дезінсекцію, дератизацію;

6.20.26 створювати на ринку необхідні умови правоохоронним і контролюючим органам для здійснення їх повноважень;

6.20.27 постійно поліпшувати умови праці продавців на ринку;

6.20.28 обов'язково розглядати пропозиції підприємців, які торгують на ринку, що пов'язані з розвитком підприємницької діяльності на території ринку та створенням нових робочих місць;

6.20.29 створювати умови для продажу продовольчих та непродовольчих товарів відповідно до вимог чинного законодавства України.

6.21. Надання обладнаних належним чином торговельних місць продавцям здійснюється за плату згідно з тарифом на послуги ринку без будь-якої додаткової плати.

6.22. За угоду купівлі-продажу, укладену на ринку між продавцем і покупцем, адміністрація ринку відповідальності не несе.

6.23. Адміністрація сприяє запровадженню багатоджерельного фінансування ринку, спрямованого на вдосконалення його матеріально-технічного забезпечення.

7. Права та обов'язки продавців

7.1. Продавцям (фізичним особам, які не є суб'єктами господарювання) забороняється використовувати власний санітарний та спеціальний одяг, торговельний інвентар і засоби вимірювальної техніки.

7.2. Продавці (суб'єкти господарювання) можуть мати свій санітарний чи інший одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки.

7.3. Суб'єкти господарювання, які використовують власний санітарний або спеціальний одяг, торговельний інвентар, засоби вимірювальної техніки, несуть персональну відповідальність за його відповідність санітарним і технічним нормам.

7.4. Засоби вимірювальної техніки, що використовуються продавцями на ринку, мають бути в справному стані, повірені в установленому порядку (мати діюче повірочне тавро та свідоцтво про повірку). При торгівлі на ринку

забороняється використання засобів вимірювальної техніки побутового призначення.

7.5. Продавці повинні дотримуватися вимог Закону України «Про метрологію та метрологічну діяльність», чинних правил застосування засобів вимірювальної техніки згідно з експлуатаційною документацією та термінів повірки. Ваги, гирі та інші засоби вимірювальної техніки мають відповідати вимогам Постанови Кабінету Міністрів України від 13 січня 2016 року №94 «Про затвердження Технічного регламенту законодавчо регульованих засобів вимірювальної техніки». Використання засобів вимірювальної техніки з порушенням повірочного тавра та за відсутності документального підтвердження про повірку забороняється.

7.6. Продавці на ринках зобов'язані сплатити тарифи за послуги ринку до початку торгівлі. Справляння оплати здійснюють касири та контролери ринку із застосуванням реєстраторів розрахункових операцій відповідно до вимог Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

7.7. Платежі справляються після проведення ветеринарно-санітарної експертизи продукції до початку торгівлі.

7.8. Торгівля без документів, що підтверджують сплату послуг за утримання торговельного місця в належному стані та інших послуг ринку, забороняється. Відповідальність за сплату несуть продавці та адміністрація ринку відповідно до чинного законодавства.

7.9. Документи про сплату за послуги ринку мають зберігатися продавцем до закінчення торгівлі в належному стані. Передача торговельного місця та документів про сплату за послуги ринку третім особам забороняється.

7.10. Усі продавці зобов'язані надавати покупцям відомості про товари, не допускати порушення прав споживачів, бути ввічливими, охайно одягненими, відпускати товар упакованим або в тару покупця повною мірою і вагою.

7.11. На робочому місці їм забороняється палити, розпивати спиртні напої. Особи в нетверезому стані не допускаються до торгівлі на ринку.

7.12. На вимогу покупців продавці зобов'язані пред'явити їм висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи про відповідність продуктів, що реалізуються.

7.13. Зразки товарів, що є в продажу, мають бути виставлені на видному для покупців місці. Продавці (суб'єкти господарювання) повинні позначати ціни на товари на ярликах цін (цінниках) та забезпечувати наявність необхідної доступної, достовірної і своєчасної інформації про товари на державній мові згідно з вимогами законодавства.

7.14. Інформація доводиться до відома покупців виробником (виконавцем, продавцем) у супровідній документації, що додається до продукції, на етикетці, а також у маркуванні чи іншим способом для окремих видів продукції або в окремих сферах обслуговування.

7.15. Розрахунки з покупцями за товари, придбані на ринку, здійснюються відповідно до встановленого законодавством порядку.

7.16. При реалізації товару продавець (суб'єкт господарювання, який відповідно до законодавства звільнений від застосування реєстраторів розрахункових операцій та розрахункових книжок) зобов'язаний надавати покупцю товарів (послуг) за його вимогою чек, накладну або інший письмовий документ, що засвідчує передання права власності на них від продавця до покупця з метою виконання вимог Закону України «Про захист прав споживачів».

7.17. Якщо покупцю продано неякісний товар, він має право вимагати від продавця задоволення вимог відповідно до Закону України «Про захист прав споживачів».

8. Особливості торгівлі продовольчими товарами

8.1. Продаж продовольчих товарів на ринках здійснюється з дотриманням Гігієнічних вимог, Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами, затверджених Наказом Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 11 липня 2003 року №185 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами» (надалі – Правила роздрібної торгівлі продовольчими товарами), Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі, затверджених Наказом Міністерства зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі України від 08 липня 1996 року №369 «Про затвердження Правил роботи дрібнороздрібної торговельної мережі», інших нормативно-правових актів, що регулюють торговельну діяльність та захист прав споживачів.

8.2. Харчові продукти, що перебувають в обігу на ринках, мають:

8.2.1 відповідати вимогам законодавства про безпечність та окремі показники якості харчових продуктів;

8.2.2 зберігатися або пропонуватися до реалізації з дотриманням температурного режиму, що унеможливорює розмноження мікроорганізмів, формування токсинів;

8.2.3 супроводжуватися документами відповідно до вимог законодавства;

8.2.4 відповідати параметрам безпечності;

8.2.5 бути належним чином марковані або позначені згідно з документацією чи супроводжуватися інформацією відповідно до вимог законодавства.

8.3. На ринках дозволяється продавати харчові продукти, не заборонені для реалізації.

8.4. Цілі туші або частини туш парнокопитних та інших копитних тварин, туші свійської птиці, кроликів і малих диких тварин, риба, мед, яйця, молоко необроблене, сир домашнього виробництва й продукти рослинного походження можуть продаватися на ринках за умови підтвердження їх придатності за результатами випробувань (досліджень) акредитованої лабораторії, розташованої на ринку, державним інспектором, який перебуває на цьому ж ринку.

8.5. Не підлягають зазначеним випробуванням харчові продукти недомашнього виробництва, які супроводжуються документами, що забезпечують простежуваність продукції.

8.6. Цілі туші або частини туш, м'ясо, субпродукти парнокопитних та інших копитних тварин можуть реалізовуватися на ринках за умови, що вони отримані від ідентифікованих сільськогосподарських тварин відповідно до вимог законодавства про ідентифікацію та реєстрацію тварин.

8.7. До проведення акредитованою лабораторією лабораторних випробувань (досліджень) на ринках допускають:

8.7.1 цілі туші або частини туш, м'ясо, субпродукти парнокопитних та інших копитних тварин за наявності ветеринарного документа, що засвідчує ветеринарно-санітарне й епізоотичне благополуччя господарства походження щодо заразних хвороб та стан здоров'я тварини (тварин) під час проведення передзабійного огляду;

8.7.2 молоко й молочні продукти за наявності ветеринарного та/або ідентифікаційного документа, що засвідчує ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя господарства походження щодо заразних хвороб і стан здоров'я тварини (тварин). У документі мають бути зазначені дата та результат дослідження тварини (тварин) на субклінічний мастит, дата щеплення проти сибірки, дослідження на туберкульоз, лейкоз, бруцельоз та інші захворювання, що передбачено законодавством про ветеринарну медицину;

8.7.3 продукти бджільництва за наявності ветеринарно-санітарного паспорта пасіки та за умови державної реєстрації потужностей з їх виробництва.

8.8. М'ясо та м'ясні продукти пропонуються до реалізації в окремих павільйонах або окремих торговельних рядах на прилавках, столах, у холодильних вітринах, або підвішуються на металевих лужених гачках.

8.9. Торгівля м'ясом і м'ясопродуктами з транспортних засобів, причепів та/або контейнерів забороняється.

8.10. Молоко, масло, сметана, сир домашнього виробництва мають доставлятися для продажу лише в чистому непошкодженому посуді, виготовленому з матеріалів, призначених для контакту з харчовими продуктами.

8.11. Реалізація овочів, зелені, фруктів, свіжих грибів проводиться зі столів, транспортних засобів, ящиків, корзин, мішків, що розміщуються на підставках, настилах або піддонах. Для продажу сушених грибів відводяться спеціально обладнані місця з вішаками.

8.12. Реалізація квашених, солених, маринованих овочів і фруктів проводиться лише з чистого непошкодженого посуду, виготовленого з матеріалів, призначених для контакту з харчовими продуктами.

8.13. Борошно, зернові, круп'яні продукти мають реалізовуватись у чистих мішках або іншій тарі, та розміщуватися на підставках, стелажах або піддонах.

8.14. Торгівля із землі чи підлоги забороняється.

8.15. Тварини, призначені для виробництва харчових продуктів, допускаються до продажу на ринках:

8.15.1 за наявності ветеринарних документів, що засвідчують ветеринарно-санітарне та епізоотичне благополуччя господарства, походження щодо заразних хвороб та стан здоров'я тварин, а також ідентифікаційних документів;

8.15.2 після проведення клінічного огляду щодо відповідності загального стану тварин вимогам законодавства про здоров'я та благополуччя тварин.

8.16. Для продажу тварин, призначених для виробництва харчових продуктів, відводиться територія (відокремлені майданчики), не пов'язана з торговельною зоною, де здійснюється реалізація харчових продуктів.

8.17. Дозволяється реалізація:

8.17.1 тропічних плодів за наявності копії документів, що підтверджують їх походження та проходження фітосанітарного контролю, висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

8.17.2 продукції рослинного походження від власних чи фермерських тепличних господарств, що має експертний висновок державної лабораторії ветеринарної медицини за місцем виходу продукції щодо якості та безпеки, документ про зазначення кількісних показників нітратів та пестицидів – після ветеринарного контролю (огляду), а за необхідності й лабораторного дослідження;

8.17.3 олії (крім промислової розфасовки), дикорослих плодів, ягід та свіжих грибів за наявності висновку державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку;

8.17.4 тютюнових виробів через спеціалізовані підприємства, у тому числі фірмові, відділи підприємств з універсальним асортиментом продовольчих та непродовольчих товарів, магазини, стаціонарні пункти дрібнороздрібної торговельної мережі (кіоски, павільйони), заклади ресторанного господарства. Продукція дозволяється до продажу за наявності документів про її якість, безпечність та простежуваність, декларації виробника (постачальника), сертифікату відповідності, якщо це встановлено нормативно-правовими актами (технічними регламентами) згідно з чинним законодавством України.

8.18. На ринках забороняється продаж:

8.18.1 цілих туш або частин туш парнокопитних та інших копитних тварин, туш свійської птиці, кроликів і малих диких тварин, риби, меда, яєць, молока необробленого, сира домашнього виробництва й продуктів рослинного походження за відсутності підтвердження їх придатності за результатами випробувань (досліджень) акредитованою лабораторією, розташованою на ринку;

8.18.2 харчових продуктів, мінімальний термін придатності або граничний термін споживання (дата «вжити до») яких закінчилися;

8.18.3 харчових продуктів, які через мікробіологічні властивості є такими, що швидко псуються, за відсутності холодильного обладнання, що дозволяє забезпечити відповідні температурні режими їх зберігання;

8.18.4 кондитерських і кулінарних виробів, напівфабрикатів з м'яса та риби (фарш, котлети, кров'яні та домашні ковбаси, зельц, холодець тощо) домашнього виготовлення;

8.18.5 м'ясних, рибних, молочних, плодоовочевих, плодово-ягідних, грибних консервів домашнього виготовлення;

8.18.6 зернових і круп'яних продуктів, забруднених насінням шкідливих бур'янів, лікарських рослин;

8.18.7 зіпсованих або загниваючих овочів, зелені, фруктів, ягід;

8.18.8 хліба і хлібобулочних виробів, алкогольних напоїв та тютюнових виробів фізичними особами, які не є суб'єктами господарювання;

8.18.9 готових продуктів тваринного походження промислового виробництва масла вершкового, сирів, ковбас, копчення тощо без наявності документів, що засвідчують їх якість та безпеку (копії документа виробника, підтверджує належну якість товару, завірені підписом постачальника або виробника цієї продукції, а також відповідних ветеринарних документів);

8.18.10 тварин, риб і рослин, занесених до Червоної книги України, інших дикорослих рослин, у тому числі лікарських, польових квітів;

8.18.11 тропічних фруктів та овочів без документів, що підтверджують джерело їх придбання та проходження фітосанітарного контролю;

8.18.12 продовольчих товарів, що не мають відповідного маркування, етикетування, належного товарного вигляду, на яких не зазначено термін придатності або зазначено з порушенням вимог нормативних документів, які надійшли без документів, передбачених законодавством, у тому числі що засвідчують їх якість та безпеку;

8.18.13 олії та молочної продукції в пластикових пляшках, що були у використанні.

8.19. Продукція тваринного й рослинного походження, не реалізована протягом робочого дня і не зберігалася в холодильних камерах ринків, наступного дня підлягає огляду та органолептичній оцінці спеціалістами державної лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи на ринку, а за потреби – і додатковим лабораторним дослідженням.

8.20. Забороняється функціонування агропродовольчого ринку за відсутності акредитованої лабораторії.

9. Особливості торгівлі непродовольчими товарами

9.1. На ринках дозволяється реалізовувати як нові непродовольчі товари, так і ті, що були в користуванні, крім заборонених для продажу.

9.2. Продаж непродовольчих товарів здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів», Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами, затверджених Наказом Міністерства економіки України від 19 квітня 2007 року №104 «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами» (надалі – Правила роздрібної торгівлі непродовольчими товарами), санітарних норм і правил, інших нормативно-правових актів, що регламентують торговельну діяльність та захист прав споживачів.

9.3. Під час продажу непродовольчих товарів вітчизняного та іноземного виробництва працівники суб'єкта господарювання зобов'язані надати споживачу

вачам необхідну доступну достовірну та своєчасну інформацію в супровідній документації, що додається до продукції, на етикетці, у маркуванні чи іншим способом (у доступній наочній формі), прийнятим для окремих видів товарів.

9.4. Разом з товаром споживачеві обов'язково видається розрахунковий документ установленої форми на повну суму вартості товару, що засвідчує факт купівлі товару.

9.5. Окремі непродовольчі товари можна продавати на ринках тільки за умов:

9.5.1 предмети гігієни, санітарії, товари побутової хімії, іграшки для немовлят лише в індивідуальній споживчій тарі із зазначенням на ній необхідної для споживача інформації відповідно до чинного законодавства. На кожній іграшці або індивідуальній споживчій тарі має бути зазначена необхідна доступна, достовірна інформація відповідно до вимог Закону України «Про захист прав споживачів». Перевірка іграшок на звук має проводитися за допомогою повітродувного устаткування;

9.5.2 парфумерно-косметичні товари – при додержанні температурних режимів у місцях, недоступних для попадання прямих сонячних променів;

9.5.3 транспортні засоби (автомобілі, автобуси, мотоцикли всіх типів, марок і моделей, причепа, напівпричепа та мотоколяски, інші транспортні засоби вітчизняного та іноземного виробництва), складові частини до них (двигуни, шасі, кузови, рами), що мають ідентифікаційні номери, реалізуються відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 11 листопада 2009 року №1200 «Про затвердження Порядку здійснення оптової та роздрібної торгівлі транспортними засобами та їх складовими частинами, що мають ідентифікаційні номери», зі змінами;

9.5.4 меблі, одяг та головні убори з натурального хутра, електропобутові та телерадіотовари – при розміщенні в приміщеннях, пристосованих для торгівлі цими товарами;

9.5.5 під час продажу електропобутових товарів працівники суб'єкта господарювання зобов'язані в присутності споживача перевірити їх якість, комплектність, наявність технічного паспорта, гарантійного талона, інструкції з експлуатації, точність міри або кількості (шнура, проводу, дрібних товарів) та обов'язково заповнити гарантійний талон. Забороняється продаж колонок водонагрівних та опалювальних котлів без технічних паспортів, інструкцій з експлуатації, гарантійних талонів установленого зразка;

9.5.6 забороняється продаж запальничок нестандартного дизайну, що за формою нагадують героїв мультфільмів, іграшки, зброю, годинники, телефони, музичні інструменти, транспортні засоби, людські тіла або їх частини людських тіл, тварин, їжу або напої, що відтворюють музичні ноти або мають мерехтливе світло чи рухомі або інші деталі розважального характеру;

9.5.7 шкури цінних порід звірів, одяг та головні убори з них реалізуються за відповідного їх маркування та наявності документів, що підтверджують законність їх придбання. У разі реалізації зазначених товарів власного виробництва – наявності довідки про благополуччя з інфекційних хвороб господарства, виданої лікарнею ветеринарної медицини за місцем його

розташування, згідно із Законом України «Про ветеринарну медицину» (зі змінами та доповненнями);

9.5.8 ювелірні та побутові вироби з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння – через спеціалізовані підприємства торгівлі, спеціалізовані відділи підприємств з універсальним асортиментом товарів відповідно до Правил торгівлі дорогоцінними металами (крім банківських металів) і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням у сирому та обробленому вигляді і виробами з них, що належать суб'єктам господарювання на праві власності, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 07 червня 1988 року №802 «Про Правила торгівлі дорогоцінними металами (крім банківських металів) і дорогоцінним камінням, дорогоцінним камінням органогенного утворення та напівдорогоцінним камінням у сирому та обробленому вигляді і виробами з них, що належать суб'єктам господарювання на праві власності»;

9.5.9 пестициди та агрохімікати – через підприємства торгівлі відповідно до Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами;

9.5.10 ліки, лікарські рослини – через аптеки та їх структурні підрозділи відповідно до Закону України «Про лікарські засоби»;

9.5.11 товари типу «Second hand» – через об'єкти торгівлі, відповідно до Правил роздрібної торгівлі непродовольчими товарами.

9.6. На ринках з продажу непродовольчих товарів дозволяється здійснювати торгівлю продовольчими товарами з додержанням вимог чинного законодавства, Правил роздрібної торгівлі продовольчими товарами та цих Правил.

9.7. На ринку забороняється продавати:

9.7.1 вогнепальну, газову, холодну зброю, бойові припаси та спеціальні засоби самооборони;

9.7.2 готове армійське спорядження, тканини, що використовуються для його виробництва, інші товари військового асортименту, формене обмундирування;

9.7.3 білизну зі штампом організацій і підприємств;

9.7.4 наркотичні засоби;

9.7.5 пальне для транспортних засобів, гас, мазут;

9.7.6 балони зі скрапленим газом;

9.7.7 піротехнічні побутові вироби та вибухові засоби (крім спеціалізованих об'єктів торгівлі та спеціалізованих відділів (секцій), підприємств з універсальним асортиментом непродовольчих товарів);

9.7.8 порнографічні видання;

9.7.9 заборонені знаряддя для лову (добування) водних живих ресурсів та мисливських тварин.